

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Krejsové a soudkyně JUDr. Ireny Paterové a JUDr. Aleny Fintové ve věci

žalobce: M■■■■ R■■■■■, narozený dne ■■■■■
bytem ■■■■■
zastoupený advokátem Mgr. Martinem Zikmundem
sídlem Šafaříkovy sady 2455/5, 301 00 Plzeň

proti
žalovanému: J■■ V■■■■, narozený dne ■■■■■
bytem ■■■■■
zastoupený advokátem Mgr. Bc. Vladimírem Volným
sídlem Paroubkova 228, 344 01 Domažlice

o zaplacení 68 000 Kč s příslušenstvím

o odvolání žalobce proti rozsudku Okresního soudu Plzeň-město, č. j. 36 C 27/2019-86, ze dne 29. 3. 2019

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku I. mění tak, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci částku 68 000 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 68 000 Kč od 1. 10. 2017 do zaplacení, a to do tří dnů od nabytí právní moci tohoto rozsudku.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů za řízení před soudy obou stupňů částku 41 016 Kč, a to rovněž do tří dnů od nabytí právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta žalobce.

Shodu s prvopisem potvrzuje Ivana Mojžíšová.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně zamítl žalobu, již se žalobce domáhal zaplacení částky 68 000 Kč se zákonným úrokem z prodlení (výrok I.) a uložil žalobci zaplatit žalovanému náklady řízení ve výši 16 344,93 Kč (výrok II.). V odůvodnění rozsudku soud uvedl, že žalobce se domáhal zaplacení žalované částky poukazem na ústní smlouvu o zápůjčce uzavřenou se žalovaným dne 19. 6. 2017 dle ust. § 2390 občanského zákoníku s tím, že na základě této smlouvy poskytl žalovanému částku ve výši 68 000 Kč, žalovaný se zavázal vrátit tuto částku žalobci nejpozději do 30. 9. 2017, v uvedené lhůtě však poskytnutou částku žalobci nevrátil. Vracení dlužné částky je zajištěno směnkou, kterou dne 19. 6. 2017 vyhotovil žalovaný. Později se ukázalo, že směnka je neplatná, nicméně tato má dle názoru žalobce charakter dlužního úpisu. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby, uvedl, že žalobce označuje neplatnou směnku jako dlužní úpis, avšak žalovaný má zato, že jde o zjednodušující výklad. Listina nemá řádné náležitosti dlužního úpisu. Není specifikován důvod vzniku tvrzeného dluhu. Namítal rovněž nedostatek aktivní legitimace žalobce, neboť žalobce nebyl v listině řádně identifikován. K tomu pak žalobce uvedl, že předmětný doklad vyplňoval žalovaný, tímto měla být směnka vlastní a žalovaný s největší pravděpodobností záměrně tento dokument vyplnil tak, že nevykazuje všechny podstatné náležitosti směnky. Nicméně vykazuje tolik potřebných údajů, že je možné ji hodnotit jako dlužní úpis. Soud v řízení provedl důkaz listinou, z níž bylo zjištěno, že se má jednat o vlastní směnku vystavenou žalovaným, který se měl touto listinou zavázat zaplatit panu M. R. do 30. 9. 2017 částku ve výši 68 000 Kč, směnka měla být splatná u pana M. R., místem placení, jako místo datum a vystavení je uvedeno Plzeň dne 19. června 2017. Z výsledku svědka A. M. soud zjistil, že účastníci spolu v minulosti hráli v jedné skupině. Žalovaný byl odejit ze skupiny s tím, že všichni věděli o tom, že dluží peníze. Svědek sám v minulosti půjčoval žalovanému nějaké peníze, které mu žalovaný nevracel. Později se dozvěděl, že žalobce měl půjčit nějaké peníze žalovanému. Nebyl přítomen jednání mezi žalobcem a žalovaným, při kterém by účastníci měli jednat o zápůjčce. Žalovaný mu však řekl, že mezi ním a žalobcem byla uzavřena zápůjčka, a svědkovi uvedl, že nejdříve vrátí zapůjčené finanční prostředky svědkovi a poté je bude vracet žalobci. Mělo se jednat o částku 68 000 Kč a zápůjčka měla být splacena do konce září 2017. Svědek P. K. uvedl, že byl svědkem toho, kdy žalobce se v minulosti ptal žalovaného, kdy mu vrátí peněžní prostředky, mělo se jednat o částku přes 60 000 Kč. Ví o tom, že se žalobce ptal žalovaného, kdy mu žalovaný vrátí peníze, které mu zapůjčil s tím, že žalovaný měl stále nějaké výmluvy, proč mu peníze nevracel. Nebyl však přítomen žádným jednáním, při kterých si měly strany sjednat smlouvu o zápůjčce, a nebyl svědkem předání finančních prostředků. Žalovaný však nikdy nepopřel, že by si od žalobce zapůjčil finanční prostředky. O lhůtě splatnosti zápůjčky ničeho neví, ale je mu známo, že žalovaný dlužil nějaké peníze svědku M., když má zato, že tyto dluhy byly splaceny. Svědek V. S. uvedl, že se žalobcem i žalovaným hráli spolu ve skupině S., kdy se někdy v roce 2016 – 2017 žalobce s žalovaným dohadovali, kdy si vrátí peníze, když žalovaný měl dlužit žalobci asi kolem 60 000 Kč. Žalovaný měl uvést, že dluh ve vztahu k žalobci zaplatí, a to formou splátek. Z podacího archu v předžalobní výzvě bylo zjištěno, že tato byla podána k poštovní přepravě dne 6. 12. 2018, žalovaný vyzván k vrácení dluhu žalobci do 13. 12. 2018. Z faktur ve spise založených bylo zjištěno, že společnost CASES VÉBR s. r. o. fakturovala svědkovi A. M. výrobu přepravních kufrů a kufrů na náradí. Z listiny na č. l. 35 bylo zjištěno, že na facebookových stránkách S. Originál, jejichž členem týmu je svědek P. K., skupina zveřejnila reakci na „čerstvou hysterii v nové partě S. R. kolem pana V.“. Z tohoto příspěvku se podává, že skupina S. originál nehodlá vést žádnou žabomyší válku. I tak je ale jistá poznámka zřejmě namístě, je otázkou, zda podstatu a jméno kapely tvoří v jedné osobě vloni vyhozený bubeník, člověk, který S. svým jednáním a osobními problémy poškozoval. Napjaté vztahy mezi účastníky řízení a svědky vyplývají ze žalovaným předložené listiny na č. l. 38, jejímž autorem měl být svědek K., ze které bylo zjištěno, že „na podzim roku 2017 došlo ze zvláštních důvodů po několika letech k fatální ztrátě důvěry ve stávajícího kapelníka J. V. Pan V. si ale staví znovu S. kompletně z nových muzikantů.

Z přípisu svědka Š. [redacted] ze dne 28. 6. 2018 označené jako odůvodnění námítky k zápisu ochranné známky S. [redacted] R. [redacted] bylo zjištěno, že v roce 2017 došlo ze závažných osobních důvodů k rozporu v kapele S. [redacted] a pan V. [redacted] byl pro ztrátu důvěryhodnosti vyloučen. Všichni ostatní mnohaletí muzikanti v S. [redacted] zůstali a chtějí nadále používat značku S. [redacted] pro svoji produkci i propagaci. V. [redacted] Š. [redacted] s tímto způsobem vznesl námítky pro jednostranné zabránění značky S. [redacted] R. [redacted] ze strany pana V. [redacted] a zápisu ochranné známky do jeho vlastnictví. Soud poučil žalobce dle ust. § 118a odst. 3, aby prokázal svá tvrzení o tom, že mezi stranami byla uzavřena ústní smlouva o zápůjčce, na jejímž základě došlo k předání finanční hotovosti v tvrzené výši 68 000 Kč, a prokázal splatnost zápůjčky. K tomu žalobce uvedl, že nenavrhuje žádné další důkazy, a pokud jde o aktivní legitimaci, pak navrhuje provést k důkazu výpis z katastru nemovitostí, výpis z centrální evidence obyvatel a dotaz na obec [redacted]. Tyto důkazní návrhy byly soudem zamítnuty pro nadbytečnost, neboť nebylo žalobcem prokázáno uzavření smlouvy o zápůjčce. Soud odkázal na ust. § 2390, 1952 odst. 1 a 1791 odst. 1 občanského zákoníku. Uvádí, že dospěl k závěru, že žalobce neprokázal svá tvrzení o uzavření smlouvy o zápůjčce a předání finanční hotovosti žalovanému, tak jak bylo žalobou tvrzeno. Ve vztahu k žalobcem tvrzenému dlužnímu úpisu v podobě směnky vlastní, jež však nespĺňuje zákonné náležitosti takového právního jednání, resp. směnky vlastní, soud odkázal na rozhodnutí NS ČR, sp. zn. 33 Cdo 2642/2014, ze dne 31. 10. 2014, ve kterém Nejvyšší soud dospěl k závěru, že je-li směnka neplatná, nevzniká mezi výstavcem a remitentem směnečný vztah a listina, která obsahuje podpis žalovaného, nezachycuje žádný relevantní projev vůle výstavce ani remitenta. Soud je toho názoru, že pokud žalující strana tvrdila, že směnka vlastní je dlužním úpisem, pak tuto nelze hodnotit jako dlužní úpis, neboť nezachycuje žádný relevantní projev vůle stran. I pokud by tomu tak bylo, pak by žalobce tížilo ve smyslu ust. § 1791 odst. 1 občanského zákoníku důkazní břemeno k prokázání kauzy, tj. k prokázání té skutečnosti, že mezi stranami byla uzavřena smlouva o zápůjčce, na jejímž základě byla předána žalovanému částka ve výši 68 000 Kč, neboť tvrzení v žalobě, že žalovaný dluží na základě dlužního úpisu, neříká nic o právním důvodu pohledávky. Svědeckými výpověďmi má soud za neprokázaná tvrzení strany žalující o tom, že skutečně došlo k uzavření smlouvy o zápůjčce. Svědci uvedli, že nebyli přítomni jednání mezi žalobcem a žalovaným o uzavření z ústní smlouvy o zápůjčce a nebyli přítomni tomu, že by žalobce měl předávat jakýkoliv finanční prostředky žalovanému. Pouhá skutečnost, že svědci uvedli, že je jim známo, že žalovaný si od žalobce půjčil finanční prostředky, resp. že jim žalovaný sám tuto skutečnost řekl, je nedostatečná k tomu, aby soud mohl dospět k jednoznačnému závěru o tom, že mezi stranami skutečně byla dne 19. 6. 2017 uzavřena smlouva o zápůjčce, na jejímž základě byla žalovanému žalobcem předána finanční hotovost ve výši 68 000 Kč. I kdyby soud vzal na podkladě svědeckých výpovědí, že v minulosti došlo mezi stranami k zapůjčení peněz, pak nebylo prokázáno, že se jedná právě o žalovanou zápůjčku s danou splatností. Je nutno mít rovněž na paměti, že věrohodnost svědků je do určité míry snížena spory, které jsou mezi účastníky řízení vedeny, a to především sporem, jež je veden před Úřadem průmyslového vlastnictví, kdy bylo zjištěno, že účastníci mezi sebou vedou spory ohledně zapsání ochranných známek názvu skupiny S. [redacted]. Rovněž je věrohodnost svědků do určité míry snížena i v tom smyslu, že všichni uvedli, že jejich vztah k žalobci je výrazně pozitivní, zatímco jejich vztah k žalovanému spíše negativní. Napjaté vztahy mezi svědky a žalovaným vyplývají z provedených listinných důkazů. Soud tedy dospěl k závěru, že žalobce neunesl své důkazní břemeno spočívající v prokázání té skutečnosti, že mezi účastníky byla dne 19. 6. 2017 uzavřena smlouva o zápůjčce, na jejímž základě došlo k předání finanční hotovosti ve výši 68 000 Kč s lhůtou splatnosti do 30. 9. 2017. Zákon pro smlouvu o zápůjčce nestanoví formu, platí tedy, že může být uzavřena písemně, ústně nebo také konkludentně, je reálnou smlouvou, k jejímu uzavření nepostačují příslušné projevy vůle, ale je nutné přenechání předmětu zápůjčky vydlužiteli. Musí dojít k faktickému přenechání předmětu zápůjčky vydlužiteli a teprve přenechání předmětu zápůjčky je smlouva uzavřena. Soud je toho názoru, že žalobce neprokázal uzavření smlouvy o zápůjčce ani předání finanční hotovosti žalovanému. Pokud žalobce v průběhu řízení uváděl, že je otázkou, z jakého důvodu byla vystavena neplatná směnka vlastní, a že to byl právě žalovaný, kdo

s úmyslem vystavil neplatnou směnku vlastní, pak k tomu soud dodává, že pokud skutečně bylo mezi účastníky řízení zamýšleno vystavení směnky vlastní, pak rovněž i žalobce, pokud chtěl náležitě chránit svá práva, nic nebránilo v tom, aby se přesvědčil o platnosti takového právního jednání s tím, že pokud žalobce podstoupil riziko uzavření ústní smlouvy o zápůjčce, vystavil svou osobu důkaznímu riziku neprokázání ústního uzavření smlouvy o zápůjčce. Výrok o náhradě nákladů řízení soud odůvodnil ust. § 142 odst. 1 o. s. ř. a tyto přiznal úspěšnému žalovanému.

2. Proti rozsudku podal žalobce odvolání. V odvolání uvádí, že se neztotožňuje se závěry soudu prvního stupně, má zato, že pokud soud odkazuje na rozhodnutí NS ČR 33 Cdo 2642/2014, pak toto dopadá na úplně jiné případy a na projednávanou věc nebylo použito správně a přílehavě. Poukazuje, že žalovaný sepsal a vystavil sporný dokument ze dne 19. 6. 2017. Na předtisku směnky vlastní, ve kterém je jednoznačně uvedeno, že žalovaný zaplatí žalobci částku 68 000 Kč do 30. 9. 2017 s tím, že tato částka bude splatná v bydlišti žalobce. Tento dokument pak žalovaný vlastnoručně podepsal. Žalobce je přesvědčen o tom, že žalovaný záměrně uvedený předtisk vyplnil nesprávně tak, aby zde chyběly některé náležitosti směnky vlastní. Neměl by tedy mít prospěch ze svého protiprávního jednání. I za této situace však je žalobce přesvědčen o tom, že uvedený dokument je dostatečně určitý a obsahuje zcela jednoznačný projev vůle žalovaného v údajném termínu zaplatit žalobci uvedenou částku. To, že žalovaný žalobci skutečně tuto částku dlužil, bylo mj. potvrzeno i slyšenými svědky M██████, K██████ a Š██████. Žalobce je přesvědčen o tom, že uvedený dokument vykazuje znaky dlužního úpisu ve smyslu § 1952 občanského zákoníku. Podle výkladové praxe nemusí obsahovat tzv. kauzu. Samotný dlužní úpis je pak důležitým důkazním prostředkem o existenci dluhu. Pokud příslušné zákonné ustanovení zmiňuje, že obsahem listiny má být dlužníkovo prohlášení o uznání dluhu nebo jiný dlužní úpis, pak má žalobce zato, že v projednávané věci se jedná o druhou kategorii, tedy jiný dlužní úpis, za který se podle výkladové praxe považuje jakékoliv jiné dlužníkovo prohlášení, ze kterého musí být patrné, že je zavázán k určitému dluhu, přičemž nemusí nutně spadat pod pojem uznání dluhu dle § 2053 občanského zákoníku. Navrhl zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci soudu prvního stupně k dalšímu řízení.
3. Žalovaný se k odvolání vyjádřil. Pokud jde o vyplnění směnky, namítá, že dokazováním nebylo zjištěno, že to byl žalovaný, kdo by jakékoliv údaje do neplatné směnky vyplňoval, nebylo prokázáno, že by šlo o jakékoliv protiprávní jednání, žalobcem vznesené námitky jsou nepřijatelnými novotami. Žalovaný odmítá tvrzení žalobce, že vyslechnutí svědci potvrdili, že si žalovaný zapůjčil od žalobce částku 68 000 Kč, ani jeden ze svědků nepotvrdil, že by byl přítomen uzavření ústní smlouvy o zápůjčce a nebyl přítomen tomu, že by žalobce žalovanému předával finanční hotovost. Rovněž tvrzení o tom, že žalovaný předmětnou soukromou listinu podepsal, je toliko tvrzením žalobce, jež není ničím prokázáno. Žádný ze svědků nepotvrdil, že by byl přítomen vyplnění a podpisu žalovaného na předmětné listině, žalovaný se k sepsu a podpisu prezentované soukromé listiny nevyjádřil. Žalovaný poukazuje na závěry NS ČR, který ve své rozhodovací činnosti opakovaně konstatoval, že v případě, kdy účastník popře pravost, resp. správnost soukromé listiny, platí, že účastníka, který tuto listinu předložil k důkazu, stíhá důkazní povinnost a břemeno důkazní. V případě, že žalovaný popřel pravost soukromé listiny (resp. k její pravosti a správnosti se nevyjádřil), tvrzení i břemeno důkazní ohledně pravosti a správnosti listiny je na tom účastníkovi, který ze skutečnosti v listině uvedených vyvozuje pro sebe příznivé právní důsledky. Žalobce však důkazy k prokázání pravosti a správnosti soukromé listiny nenavrhl a neunesl tak důkazní břemeno.
4. Odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, dle ust. § 212 a 212a o. s. ř. a o odvolání rozhodl za použití ust. § 214 odst. 1 o. s. ř. po provedeném ústním jednání. Odvolání je důvodné.
5. Podle ust. § 132 o. s. ř. důkazy hodnotí soud podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo za řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci.

6. Odvolací soud má zato, že soud prvního stupně nepostupoval dostatečně v souladu s citovaným ustanovením § 132 o. s. ř., zejména, že všechny důkazy nezhodnotil v jejich vzájemné souvislosti a úvahy, kterými se řídil, nejsou zcela správné. Odvolací soud zopakoval důkazy navrženými svědeckými výslechy svědků A■■■■■ M■■■■■, P■■■■■ K■■■■■ a V■■■■■ Š■■■■■. Uvedení svědci v podstatě shodně uvedli, že odkazují na obsah své výpovědi tak, jak ji učinili před soudem prvního stupně s tím, že svědek A■■■■■ M■■■■■ výslovně vypověděl o tom, že věděl, že pan V■■■■■ si půjčil od pana R■■■■■, a to konkrétně částku 68 000 Kč. Další svědci pak vypověděli kromě jiného, že v obecné poloze se vědělo o tom, že pan V■■■■■ dluží panu R■■■■■.
7. Odvolací soud nesdílí názor soudu prvního stupně, že věrohodnost svědků je snížena v tom smyslu, že všichni uvedli, že jejich vztah k žalobci je výrazně pozitivní, zatímco jejich vztah k žalovanému spíše negativní, a tím, že jsou vedeny spory ohledně zapsání ochranných známek názvu skupiny S■■■■■. Odvolací soud má zato, že slyšení svědci pravdivě vypovídali a právě to, že nikterak nezakrývali skutečnost o tom, že došlo ke sporům mezi členy skupiny S■■■■■ a že, jak jeden ze svědků výslovně uvedl: „pan V■■■■■ byl odejit“ s tím, že v podstatě došlo ke sporu mezi panem V■■■■■ na straně jedné a ostatními členy skupiny na straně druhé, svědčí o tom, že jejich výpovědi jsou upřímné. Stejně tomu je i s touto částí jejich výpovědi, kdy uvedli, že nebyli přítomni ústní dohodě o zápůjčce či předání finanční hotovosti. I tuto část jejich výpovědi soud hodnotí jako pravdivou a upřímnou, protože za situace, kdyby byli vedeni tím, co soud prvního stupně uvedl, tedy negativním vztahem k žalovanému a pozitivním vztahem k žalobci, patrně by pro ně nebyl problém vypovědět o tom, že byli přítomni konkrétnímu ujednání a konkrétnímu předání peněz. Odvolací soud má tedy zato, že sama tato okolnost výrazně přispívá k hodnověrnosti uvedených svědků. Je tak nutno uzavřít, že sice žádný z nich nepotvrdil konkrétní obsah konkrétního právního jednání, nicméně nelze pominout, že minimálně v obecné poloze potvrzují skutečnost, že žalovaný dlužil žalobci peníze, kdy svědek M■■■■■ výslovně potvrzuje dluh ve výši částky 68 000 Kč. Tyto výpovědi je pak nutné dát do souvislosti s dalšími provedenými důkazy, a to především listinou označenou jako „směnka vlastní“, byť tato listina z důvodů formálních nemá náležitosti směnky vlastní dle ust. § 75 zák. č. 191/1950 Sb., zákon směnečný a šekový, a to v podstatě pouze vepsáním slova „do“ do textu listiny v části označující splatnost směnky. Odvolací soud však vychází ze závěru, že tuto listinu žalovaný minimálně vlastnoručně podepsal bez toho, že by hodnotil, kdo předtištěný tiskopis vyplnil. Pokud jde totiž o námitku žalovaného, tak jak ji uplatňuje až ve vyjádření k podanému odvolání o tom, že žalobce neprokázal pravost této listiny jako soukromé listiny, pak odvolací soud zdůrazňuje, že v průběhu celého řízení před soudem prvního stupně a výslovně ani v podaném vyjádření k odvolání žalovaný nepopřel pravost svého podpisu na uvedené listině. Žalovaný, jak sám uvádí, se „nevyjádřil“, což jistě není totéž co výslovné popření pravosti listiny. Bylo-li by tomu tak, že listinu opravdu nepodepsal, pak by jistě tuto skutečnost žalovaný namítl jako první, již v odporu proti platebnímu rozkazu. Žalovaný výslovně nikdy nezpochybnil svůj podpis na uvedené listině, k jejímu obsahu se nikdy nevyjádřil a nikdy neuvedl ničeho o tom, za jakých okolností a proč byla tato listina jím podepsána. Pokud jde o odkazy žalovaného na rozhodnutí NS ČR týkající se důkazních břemen v případě popření pravosti soukromé listiny, pak odvolací soud konstatuje, že jestliže žalovaný svůj podpis na listině nepopřel, nemohlo žalobce stíhat důkazní břemeno ohledně pravosti podpisu žalovaného na této listině. Skutečností tak zůstává, že žalovaný podepsal listinu, z níž výslovně vyplývá, že se zavazuje v určité době zaplatit žalobci částku 68 000 Kč, přičemž o identitě žalobce, resp. o jeho aktivní legitimaci, nemá odvolací soud důvodu jakkoliv pochybovat. Krom jiného vychází z toho, že to byl žalobce, který uvedenou listinu předložil, měl ji tedy ve svém držení a k tomu poznamenává, že v případě, že by se jednalo o platnou směnku, pak zákon směnečný a šekový č. 191/1950 Sb. naprosto nepožaduje, aby byl remitent označen více než svým jménem. Nepožaduje tedy ani jeho bližší označení datem narození, ani jeho bližší označení místem bydliště. Postačuje, že jde o identitu osoby, již právo ze směnky svědčí s osobou, která tuto směnku drží.
8. Má-li tedy soud přihlížet pečlivě k tomu, co vyšlo v řízení najevo, je nutné, aby přihlížel i k tomu, že existuje uvedená listina s uvedeným obsahem, že žalovaný v průběhu řízení nikdy nic neuvedl

o okolnostech sepisu této listiny; ve svých vyjádřeních, jak v odporu proti platebnímu rozkazu, tak na nařízeném jednání soudu prvního stupně namítal jen, že nejde o listinu, jež by měla náležitosti dlužního úpisu, a že žalobce není řádně identifikován. Dále se omezil na tvrzení o negativním vztahu svědků k žalovanému, a pokud v řízení navrhoval důkazy, pak tyto měly pouze svědčit o tom, že vztahy jsou negativní i z důvodu vedeného sporu o zápis ochranné známky u Úřadu průmyslového vlastnictví. Uváděl dále pak jen to, že žalobce neunáší důkazní břemeno ohledně svých tvrzení.

9. Odvolací soud podotýká, že směnečná teorie pracuje s tzv. „směnečnou dohodou“, což je dohoda mezi výstavcem a remitentem, popř. mezi výstavcem, remitentem a směnečníkem o tom, jaký důvod vede k vystavení směnky. Směnka jakkoliv je cenným papírem, a tedy abstraktním závazkem, který zbavuje majitele tohoto cenného papíru povinnosti tvrdit důvod závazku (viz ust. § 1791 odst. 2 o. z.), obecně vzato nikdy není emitována bezdůvodně. Vždy nutno vycházet z toho, že něco ujednáno bylo, a to i když se ukáže, že směnka je neplatná. V projednávané věci nejde o platnou směnku a majitel listiny není zbaven povinností tvrdit a navrhopvat důkazy k prokázání svých tvrzení o tom, co bylo mezi účastníky ujednáno při sepisu této listiny. Odvolací soud má zato, že žalobce svá tvrzení o tom, že mezi účastníky byla uzavřena smlouva o zápůjčce a že žalovanému poskytl finanční hotovost ve výši 68 000 Kč, kterou se žalovaný zavázal vrátit do 30. 9. 2017, prokázal. Odvolací soud vychází přitom nejenom z toho, co vyšlo najevo z provedených svědeckých výsledků, kdy, jak výše uvedeno, nemá jakéhokoliv důvodu pochybovat o pravdivosti výpovědí slyšených svědků, ale i z toho, co vychází najevo z uvedené listiny za současné absence jakéhokoliv tvrzení žalovaného o tom, co ho vedlo k tomu, že uvedenou listinu, v níž se výslovně zavázal k zaplacení konkrétní částky v konkrétním čase žalobci, (s přihlédnutím k tomu, že nějaká dohoda zde nutně musela být) podepsal. Žalovanému ničeho nebránilo v tom, aby tuto okolnost blíže vysvětlil, např. tak, že směnka měla zajišťovat jiný závazek, který již jinak zanikl, popř. nikdy nevznikl. Při hodnocení provedených důkazů pak odvolací soud přihlíží i k tomu, co je časté a obvyklé, totiž nejenom, že směnky zajišťují peněžité závazky, ale že se nejčastěji jedná právě o úvěry či zápůjčky (s výjimkou tzv. spotřebitelských), ve spojení s tím, co uvedli svědci, tedy že v obecné poloze se vědělo o tom, že žalovaný dluží žalobci finanční hotovost, tj. že má vůči žalobci peněžitý dluh, a z toho, co prohlásil žalovaný na žalobcem předložené listině. Shodně s tím, co uvádí žalobce v podaném odvolání, pak odvolací soud konstatuje, že byť uvedená listina nemůže být hodnocena jako „uznání dluhu“, může jít o tzv. jiný dlužní úpis. V takovém případě sice věřitele stíhá břemeno tvrzení a břemeno důkazní ohledně tzv. důvodu vzniku závazku nebo-li tzv. kauzy, avšak odvolací soud má tvrzení žalobce v tomto ohledu za prokázána. V této souvislosti potom odvolací soud podotýká, že nepovažuje za případný odkaz žalovaného a soudu prvního stupně na rozhodnutí 33 Cdo 2642/2014. Z uvedeného rozhodnutí - bodu 2 právní věty, totiž vyplývá, že „je-li směnka neplatná, nevzniká mezi výstavcem a remitentem směnečný vztah a listina, která obsahuje podpis žalovanému, nezachycuje žádný relevantní projev vůle výstavce ani remitenta. Názor, že neplatná směnka je listinou, která prokazuje, že osoba, která ji jako výstavce podepsala, se stala osobou přistoupivší k závazku dlužníka vůči žalobci, není správný“. Uvedené se totiž uplatní v směnečných vztazích, kdy soud vyslovuje závěr o tom, že nejde o projev vůle výstavce ani remitenta, tj. osob účastných na směnce jako cenného papíru. V projednávané věci bylo totiž majitelem neplatné směnky tvrzeno, že vystavením směnky žalovaný přistoupil k tvrzenému závazku osoby třetí, kdy bylo tvrzeno, že podpisem směnky se stal výstavce spoludlužníkem ve smyslu § 533 občanského zákoníku, a Nejvyšší soud zde uzavřel, že listina, jejíž znění po formální stránce nesplňuje požadavky kladené na směnku, není dohodou žalovaného a žalobce o tom, že žalovaný splní za třetí osobu její peněžitý závazek. Nejvyšší soud v podaném rozhodnutí výslovně uvádí, že je-li směnka neplatná, nevznikl mezi žalovaným (výstavcem) a žalobcem (remitentem) *směnečný* vztah a listina, která obsahuje podpis žalovaného, nezachycuje žádný relevantní projev vůle výstavce ani remitenta. Slova „relevantní projev vůle“ je nutné chápat ve smyslu směnečného vztahu, jak z uvedeného vyplývá. V projednávané věci je situace jiná, tvrzením žalobce je to, že mu žalovaný dluží určitou peněžitou částku a disponuje listinou, z níž vyplývá, že se žalovaný zavazuje mu tuto

konkrétní peněžitou částku do určité doby vrátit. Odvolací soud má zato, že ignorovat zcela existenci listiny, z níž jednoznačně vyplývá, že žalovaný slibuje zaplacení žalované částky v určité době žalobci, by bylo v rozporu se zásadami, jimiž je ovládáno občanské soudní řízení, zejména zásadou vyjádřenou v ust. § 132 o. s. ř. a koneckonců i právem na spravedlivý proces. Vzájemná vazba provedených důkazů, byť některé je možno hodnotit jako tzv. důkazy nepřímé, ukazuje na pravdivost tvrzení žalobce o tom, že poskytl žalovanému zápůjčku ve výši 68 000 Kč a žalovaný se zavázal tyto peněžní prostředky do 30. 9. 2017 žalobci vrátit.

10. Proto za použití ust. § 220 o. s. ř. odvolací soud změnil napadený rozsudek a žalovaného k plnění zavázal.
11. Pokud pak jde o náhradu nákladů odvolacího řízení, bylo rozhodováno dle ust. § 224 odst. 2 o. s. ř. ve spojení s ust. § 142 odst. 1 o. s. ř. V řízení před soudy obou stupňů byl úspěšnější žalobce, proto mu přísluší právo na náhradu nákladů. Tyto náklady sestávají ze zaplacených soudních poplatků a nákladů na zastoupení advokátem. Za řízení před soudem prvního stupně žalobce požaduje náhradu za zaplacený soudní poplatek ve výši 2 720 Kč a odměnu za zastoupení advokátem za pět úkonů právní služby po 3 820 Kč, tři režijní paušály po 1 500 Kč a DPH 4 326 Kč, kdy se jedná o tyto úkony právní služby převzetí a příprava zastoupení, sepis předžalobní výzvy, sepis žaloby, repliky ze dne 18. 2. 2019 a účast na jednání 29. 3. 2019. Za řízení před soudem prvního stupně tedy požaduje náhradu nákladů 27 646 Kč a za řízení před soudem odvolacím náhradu za zaplacený soudní poplatek ve výši 3 400 Kč, odměnu za dva úkony právní služby (odvolání a účast na jednání), dva režijní paušály a DPH 1 730 Kč. Celkové náklady žalobcem na řízení vynaložené pak činí částku 41 016 Kč. Odvolací soud proto uložil žalovanému tuto částku žalobci na náhradě nákladů řízení uhradit, a to k rukám jeho advokáta dle ust. § 149 odst. 1 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je možné podat dovolání ve lhůtě dvou měsíců od doručení rozsudku k Nejvyššímu soudu ČR v Brně prostřednictvím Okresního soudu Plzeň-město.

Plzeň 18. září 2019

JUDr. Zuzana Krejsová v. r.
předsedkyně senátu